

Lietuvos aukštojo mokslo tarptautiškumo skatinimas

Jolanta Navickaitė

Švietimo ir mokslo ministerijos
Studijų, mokslo ir technologijų departamento
Akademinio mobilumo ir tęstinio mokymo skyriaus
vyresnioji specialistė

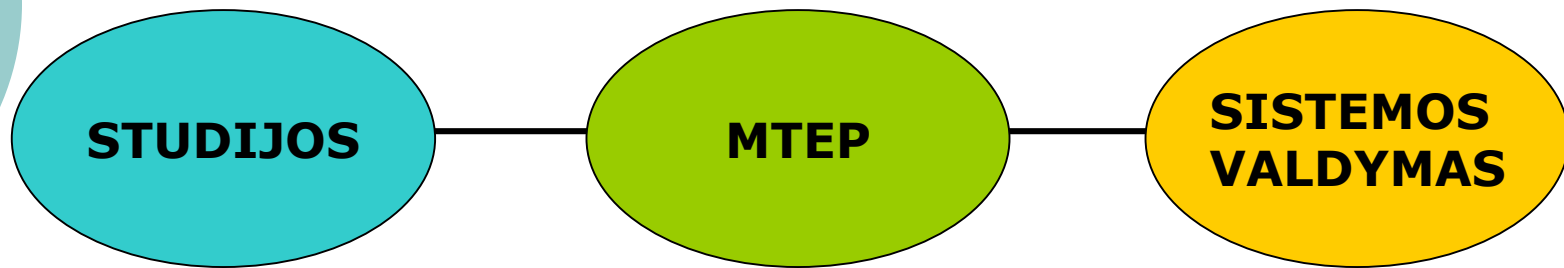

**Valstybinė studijų, mokslinių tyrimų
ir eksperimentinės (socialinės,
kultūrinės) plėtros
2013-2020 metų plėtros programa
ir jos veiksmų planas 2013-2015
metams**

Valstybinė studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013-2020 metų plėtros programa

- Pagrindinis siekis – **apibrėžti pagrindines studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros kryptis**, kurios skatintų darnią žmogaus ir visuomenės raidą, stiprinančią šalies konkurencingumą ir sudarančią sąlygas inovacijoms.

Programos loginė struktūra

1 tikslas. Sukurti gebančiam ir motyvuotam asmeniui palankią aplinką tapti aukštos profesinės kvalifikacijos specialistu, savęs realizavimą derinančiu su valstybės ir visuomenės lūkesčių tenkinimu

2 tikslas. Kurti naujas žinias, sudaryti mokslo, verslo ir kultūros integracijos sąlygas, siekiant stiprinti šalies pranašumus

3 tikslas. Užtikrinti duomenimis, informacija ir įrodymais, profesionalumu ir pasitikėjimu grįstą studijų ir MTEP sistemos funkcionavimą

Veiksmų planas 2013-2015 metams

1 tikslas.

Sukurti gebančiam ir motyvuotam asmeniui palankią aplinką tapti aukštos profesinės kvalifikacijos specialistu, savęs realizavimą derinančiu su valstybės ir visuomenės lūkesčių tenkinimu

- Jaunimo pilietinės, mokslinės, kūrybinės ir sportinės veiklos rėmimas

- **Aukštojo mokslo tarptautiškumo didinimas**

- Dėstytojų pedagoginių, dalykinių ir mokslinių kompetencijų tobulinimas

- Studijų infrastruktūros, mokymo ir mokymosi aplinkos modernizavimas

- Mokymosi visą gyvenimą paslaugų plėtra mokslo ir studijų institucijose

Aukštojo mokslo tarptautiškumo skatinimo 2013-2016 metų veiksmų planas

patvirtintas švietimo ir mokslo ministro 2013 m. rugsėjo 20 d.

“European higher education in the world” – Europos Komisijos komunikatas, skirtas Europos aukštojo mokslo tarptautiškumui skatinti

- **Pagrindiniai aukštojo mokslo institucijų ir ES valstybių narių prioritetai:**
 - *Skatinti studentų ir personalo tarptautinį judumą (mokymosi rezultatų pripažinimas, trečiųjų šalių piliečių migracinių problemų sprendimas, studentų konsultavimas karjeros klausimais, padedant jiems pasirinkti judumo kryptį);*
 - *Skatinti tarptautiškumą namuose ir skaitmeninį mokymąsi (tarptautinių studentų pritraukimas, studijų turinio tarptautinimas, dėstymas užsienio kalba, studijų turinio skaitmeninimas);*
 - *Stiprinti AMI bendradarbiavimą ir strateges partnerystes (jungtinio ir dvigubo laipsnio programos, bendradarbiavimas tarp šalių ir jų AMI, AMI partnerysčių skatinimas; antrepnereiško ir inovatyvaus studijų turinio diegimas).*

Aukštojo mokslo tarptautiškumo skatinimo 2013–2016 metų veiksmų planas

- **Tikslas** – plėtoti tarptautinę dimensiją Lietuvos aukštojo mokslo sistemoje aukštojo mokslo kokybei gerinti ir jo konkurencingumui užtikrinti siekiant parengti studentus gyvenimui ir darbui globaliame pasaulyje;
- **Uždaviniai:**
 - didinti studijų proceso Lietuvos aukštosiose mokyklose tarptautiškumą;
 - remti Lietuvos bei užsienio studentų ir dėstytojų judumą;
 - remti lituanistikos (baltistikos) centrų užsienyje veiklą;
 - plėtoti aukštųjų mokyklų infrastruktūrą, skirtą akademiniam judumui.

Aukštojo mokslo tarptautiškumo skatinimo 2013–2016 metų veiksmų planas

- Lietuvos aukštojo mokslo tarptautiškumo **prioritetai:**
 1. Jungtinių studijų programų ir studijų programų užsienio kalbomis plėtra.
 2. Lietuvos mokslo ir studijų institucijų akademinio personalo kompetencijų stiprinimas.
 3. Užsieniečių dėstytojų pritraukimas.
 4. Galimybių užsieniečiams studijuoti Lietuvoje sudarymas plėtojant kvalifikacijų pripažinimo sistemą.
 5. Užsienio studentų rėmimo sistemos skatinimas.
 6. Kliūčių atvykti užsieniečiams mažinimas.
 7. Studentų mobilumo (dalinės studijos ir praktikos) skatinimas.
 8. Dėstytojų mobilumo (tarptautinės stažuotės) skatinimas.

Aukštojo mokslo tarptautiškumo skatinimo 2013–2016 metų veiksmų planas

- Lietuvos aukštojo mokslo tarptautiškumo **prioritetai** (*tęsinys*):
 9. Akademinio judumo kokybės didinimas.
 10. Lituanistikos (baltistikos) centrų užsienyje stiprinimas.
 11. Paramos užsienio lietuviams, stojantiems ir studijuojantiems Lietuvos aukštosiose mokyklose, teikimas.
 12. Ryšių su pasaulio lietuviais palaikymas.
 13. Lietuvos aukštųjų mokyklų bendradarbiavimo su užsienio aukštosiomis mokyklomis skatinimas.
 14. Aukštojo mokslo sklaida.
 15. Aukštojo mokslo tarptautiškumo finansavimo šaltinių plėtra.

Aukštojo mokslo tarptautiškumo
skatinimo
2011-2012 metų programos
rezultatai

Jungtinės studijų programos

- Šiuo metu Lietuvos aukštosiose mokyklose **veikia 18 jungtinių studijų programų** (iš jų ES SF lėšomis parengtos ir/arba įgyvendinamos 10 jungtinių studijų programų, kuriose studijuoja 570 studentų, iš jų 251 - užsieniečiai).
- Jungtinių programų sukūrimui ir įgyvendinimui 2007-2013 m. skirta 35 mln. Lt ES struktūrinių fondų paramos.
- Planuojama, kad iki 2015 m. **bus sukurta dar 14 naujų jungtinių studijų programų**, kurių rengimas šiuo metu yra finansuojamas ES SF lėšomis.
- Švietimo ir mokslo ministerijos duomenimis, aukštosios mokyklos savo lėšomis iki 2015 m. ketina parengti dar apie 20 naujų jungtinių studijų programų.

Studijų programų pritaikymas užsieniečių studijoms

- Šiuo metu užsieniečiams Lietuvos aukštosios mokyklos siūlo studijuoti **41 profesinio bakalauro, 19 bakalauro ir 28 magistrantūros studijų programose**, kuriose studijos vyksta anglų, rusų arba lenkų kalba.
- 2007-2013 m. studijų programų pritaikymui dėstyti užsienio kalba skirta beveik 8 mln. Lt. Šia parama pasinaudojo 17 aukštųjų mokyklų.

Tarptautinių praktikų ir stažuočių sistemos kūrimas

- 2010-2013 m. buvo įgyvendinami du ES SF lėšomis finansuojami projektai tarptautinių praktikų ir stažuočių sistemai sukurti (projekto vykdytojai – Jungtinių Tautų vystymo programa Lietuvoje, tarptautinės organizacijos biuras, veikiantis Lietuvoje; Kauno technologijos universitetas).
- Projektų metu:
 - sukurti ir ištestuoti Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų ir dėstytojų tarptautinių praktikų / stažuočių modeliai;
 - sukurtas aukštųjų mokyklų studentų ir dėstytojų tarptautinių praktikų / stažuočių internetinis tinklapis www.tpsis.lt ir suformuotos duomenų bazės;
 - sukurtas tarptautinių partnerių tinklas;
 - įsteigtas bendradarbiaujančių aukštųjų mokyklų tinklas (konsorciumas) socialinių, humanitarinių, technologinių, žemės ūkio ir veterinarijos studijų krypčių tarptautinių praktikų / stažuočių koordinavimui.

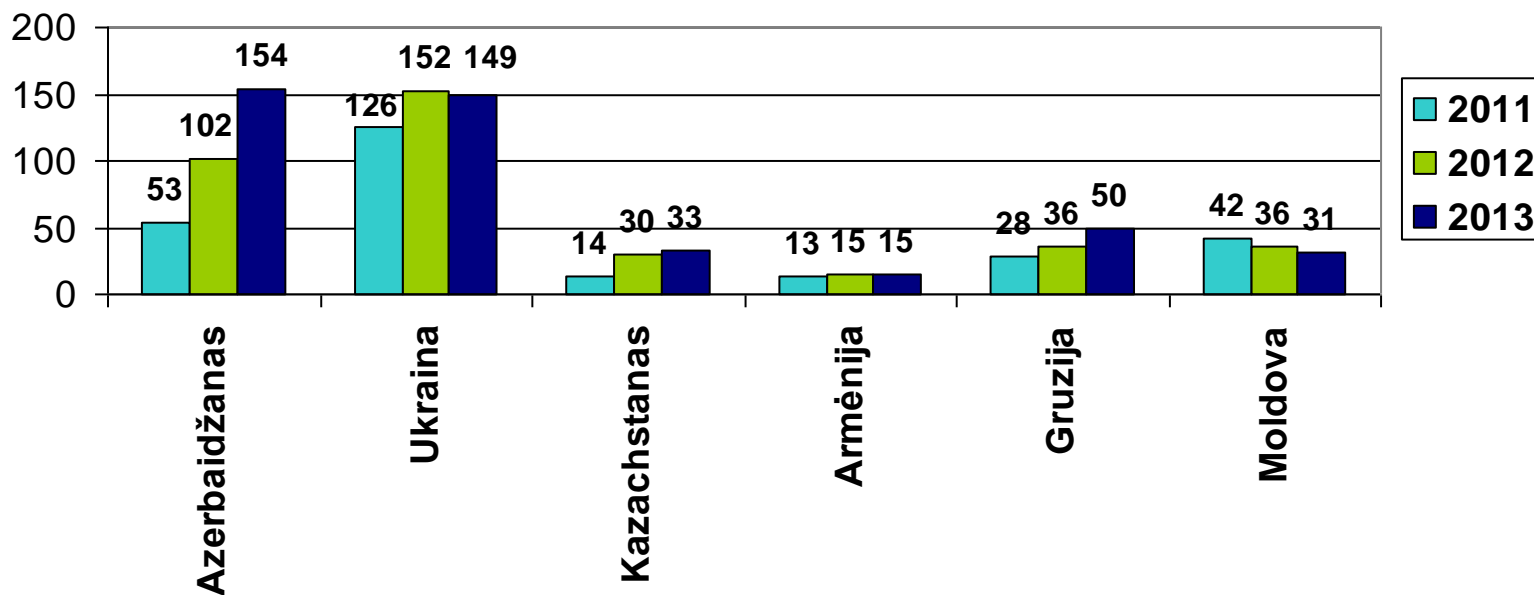
Parama užsieniečiams dėstytojams

- Nuo 2012 metų Švietimo ir mokslo ministerija teikia paramą užsieniečiams dėstytojams atvykstantiems dėstyti į Lietuvos aukštąsias mokyklas.
- Finansuojamo vizito trukmė – 2-3 savaitės. Pasaulinio lyginio mokslininkų, menininkų ir praktikų finansuojamų vizitų trukmė gali būti trumpesnė.
- Konkursai dėl paramos skyrimo yra skelbiami kasmet gruodžio mėn. ir esant lėšų – papildomas konkursas gegužės mėn.
- **2012 metais parama skirta 87 užsieniečiams dėstytojams, 2013 metais – 75, 2014 metais – 95.**
- Paramai užsieniečių dėstytojų vizitams kasmet skiriama apie **450 tūkst. Lt** valstybės biudžeto lėšų.

Parama užsieniečiams studijuoti magistrantūroje

- Nuo 2011 m. trečiųjų šalių piliečiai gali pretenduoti į Svetimo ir mokslo ministerijos skiriamą paramą magistrantūros studijoms Lietuvos aukštosiose mokyklose.
- Į paramą gali pretenduoti nuo 2011 m. **Azerbaidžano** ir **Ukrainos** piliečiai, nuo 2012 m. - Azerbaidžano, Ukrainos, **Kazachstano** ir **Baltarusijos**. 2013 m. šis sąrašas papildytas **Armėnijos** ir **Gruzijos** piliečiais bei lietuvių kilmės užsieniečiais. 2014 m. šis sąrašas papildytas Moldovos, Uzbekistano ir Kinijos piliečiais.
- 2011-2013 metais parama skirta 30 studentų užsieniečių (14 studentų 1300 Lt stipendija, 16 studentų stipendija ir išmoka studijų kainai kompensuoti).
- Paramai užsieniečiams studijuoti Lietuvos aukštosiose mokyklose kasmet skiriama apie **500 tūkst. Lt** valstybės biudžeto lėšų.

Parama užsieniečiams studijuoti magistrantūroje

Baltarusijos piliečiai: 2011 m. – 1659, 2012 m. – 1593, 2013 m. – 1615.

Parama užsieniečiams studijuoti doktorantūroje

- Nuo 2011 m. trečiųjų šalių piliečiai, ketinantys studijuoti doktorantūros studijose, konkurso būdu gali būti priimti studijuoti ir į valstybės biudžeto lėšomis finansuojamas doktorantūros studijų vietas.
- Bendras trečiųjų šalių piliečių studentų skaičius šiose studijose gali sudaryti iki 10 procentų Lietuvos mokslo ir studijų institucijai skirtų doktorantūros studijų vietų.
- 2013-2014 m. m. doktorantūroje studijavo 29 trečiųjų šalių piliečiai, iš jų 8 – valstybės finansuojamose studijų vietose.

Veikla, stiprinant lituanistikos (baltistikos) centrus užsienio universitetuose

Šiuo metu užsienio šalių universitetuose veikia apie 40 lituanistikos (baltistikos) centrų, kuriuose dėstoma ir tiriama lietuvių kalba, Lietuvos istorija ir kultūra

Ministerija teikia paramą:

- užsienio lituanistikos (baltistikos) centrų ir Lietuvos mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo projektams, skirdama Lietuvos biudžeto ir ES lėšas studentų ir dėstytojų mainams, kvalifikacijos tobulinimui, edukacinei veiklai Lietuvoje ir kt.;
- užsienio lituanistikos (baltistikos) centruose dirbantiems dėstytojams iš Lietuvos mokamas atlyginimas; šiuo metu remiami 6 dėstytojai, dirbantys Čekijos, Prancūzijos, Vokietijos, Rusijos ir Gruzijos universitetuose;
- užsienio lituanistikos (baltistikos) centrų studentams, besimokantiems lietuvių kalbos, skiriamos Lietuvos valstybinės K. Būgos stipendijos; per septynerius stipendijos gyvavimo metus jas gavo 36 studentai iš Čekijos, JAV, Italijos, Izraelio, Latvijos, Lenkijos, Rusijos, Suomijos, Vokietijos.

Parama užsienio lietuvių studijoms Lietuvoje

- Siekiant sudaryti palankesnes stojimo sąlygas užsienio lietuviams studijuoti Lietuvoje, prie stojamojo konkursinio balo jiems papildomai pridedami 2 balai, dar 2 balai pridedami užsienio lietuviškų bendrojo lavinimo mokyklų abiturientams.
- Užsienio lietuviai, įstoję studijuoti, gali gauti stipendiją (390 Lt per mėnesį) ir vienkartinę socialinę išmoką, atsižvelgus į asmens socialinę padėtį (nuo 700 Lt iki 1100 Lt).
- Kiekvienais metais paremiama apie 150 studentų.
- 2013 m. paramai skirta 790 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų.

Ryšų su užsienio mokslininkais palaikymas

- Nuo 2007 m. Švietimo ir mokslo ministerija organizuoja Mokslo premijų lietuvių kilmės užsieniečiams mokslininkams bei Lietuvos Respublikos pilietybę turintiems mokslininkams, gyvenantiems užsienyje, konkursus.
- Iki šiol premijas, kurių dydis – 13 tūkst. Lt, yra gavę 24 užsienio lietuvių mokslininkai.
- Švietimo ir mokslo ministerija finansiškai ir organizaciniai remia Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumus, kurie organizuojami nuo 1969 m. JAV lietuvių išeivijos iniciatyva.
- Simpoziumai organizuojami kas treji metai pakaitomis Lietuvoje arba užsienyje. XVI Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas bus organizuojamas 2014 m. Vokietijoje, Hiutenfelde, Vasario 16-osios gimnazijoje.

Lietuvos aukštojo mokslo žinomumo didinimas

- 2010-2015 metais Švietimo mainų paramos fondas įgyvendina projektą „**Lietuvos aukštojo mokslo tarptautiškumo plėtra**“, kuris finansuojamas ES SF lėšomis.
- Projektu siekiama:
 - didinti Lietuvos aukštojo mokslo sistemos žinomumą užsienio šalyse bei jo patrauklumą užsienio šalių piliečiams;
 - skatinti Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų mobilumą pagal tarptautines Aukštojo mokslo mobilumo programas.
- Projektas remia Lietuvos aukštųjų mokyklų dalyvavimą tarptautinėse parodose, kuriose pristatomas Lietuvos aukštasis mokslas. Iš viso dalyvauta **16 studijų parodų** užsienio šalyse.
- Sukurtas ir pilnai funkcionuoja portalas **www.studyinlithuania.lt**

Užsienyje įgyto išsilavinimo pripažinimo sistemos plėtra

- Studijų kokybės vertinimo centras įgyvendina ES SF lėšomis finansuojamą projektą "Užsienio institucijose įgytų, susijusių su aukštuoju mokslu, kvalifikacijų akademinio pripažinimo sistemos tobulinimas".
- Skatinant akademinį mobilumą bei rengiantis kvalifikacijų pripažinimo sistemos pertvarkai, projekto metu numatyta parengti aukštąsias mokyklas naujos užsienyje įgyto išsilavinimo pripažinimo vykdymui bei sukurti įrankius ir priemones, užtikrinančias kvalifikacijų pripažinimo nuoseklumą ir kokybę, gerosios kvalifikacijų pripažinimo praktikos sklaidą, pripažinimą vykdysiančių institucijų – SKVC ir aukštųjų mokyklų – kokybišką ir nuoseklų bendradarbiavimą.

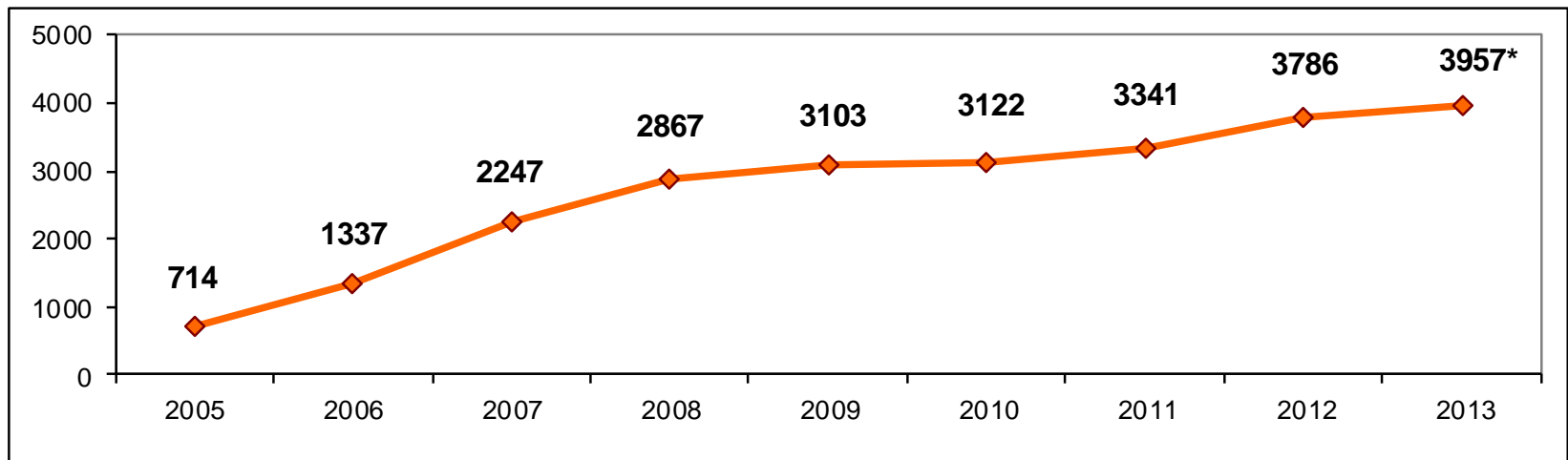
Migracinių problemų sprendimas

- 2010-11-25–2010-12-15 dirbusi švietimo ir mokslo ministro įsakymu sudaryta tarpministerinė darbo grupė sprendė šias studentams, dėstytojams, tyrėjams ir jų šeimos nariams kylančias migracines problemas.
- Dokumentų vizai gauti pateikimo, vizos išdavimo, panaikinimo, konsultavimosi, bendradarbiavimo su išorės paslaugų teikėjais, komercinio tarpininko akreditavimo ir kvietimo patvirtinimo tvarkos aprašas Vidaus reikalų ministro ir Užsienio reikalų ministro buvo patvirtintas 2011 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 1V-233/V-66 (Žin., 2011, Nr. 38-1832). **Atsižvelgta į daugumą Švietimo ir mokslo ministerijos siūlymų.**
- 2011 m. parengti siūlymai Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimui, kurie yra įtraukti į 2013 m. teikiamą šio įstatymo pakeitimų paketą.

Studentai užsieniečiai, studijuojantys Lietuvoje

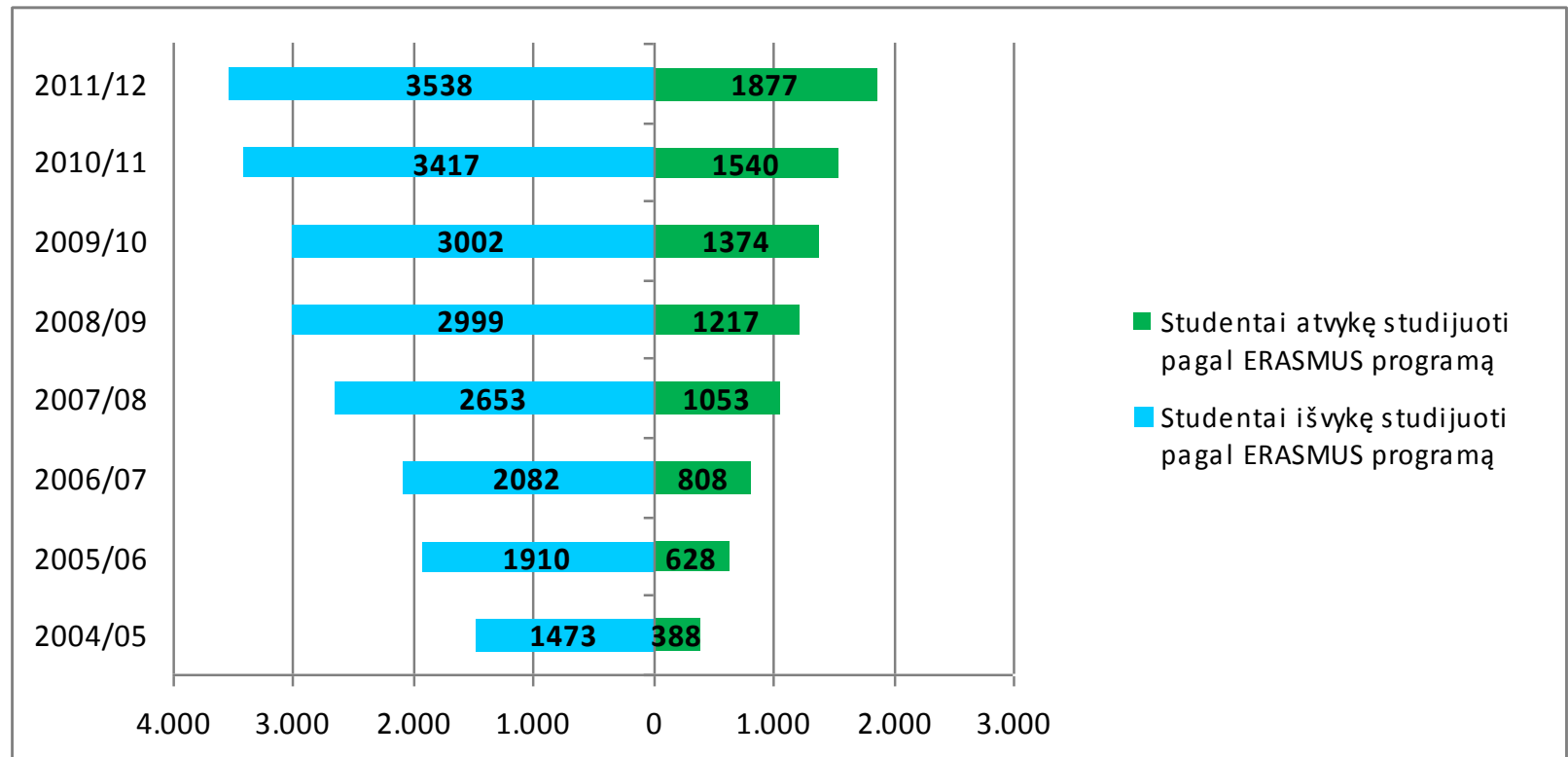
- Remiantis preliminariais Studentų registro duomenimis 2013 – 2014 m. m. Lietuvos aukštosiose mokyklose laipsnį suteikiančiose studijų programose studijuoja 3957 studentai.

Užsieniečių, studijuojančių laipsnį suteikiančiose studijų programose Lietuvos aukštosiose mokyklose, skaičiaus kaita

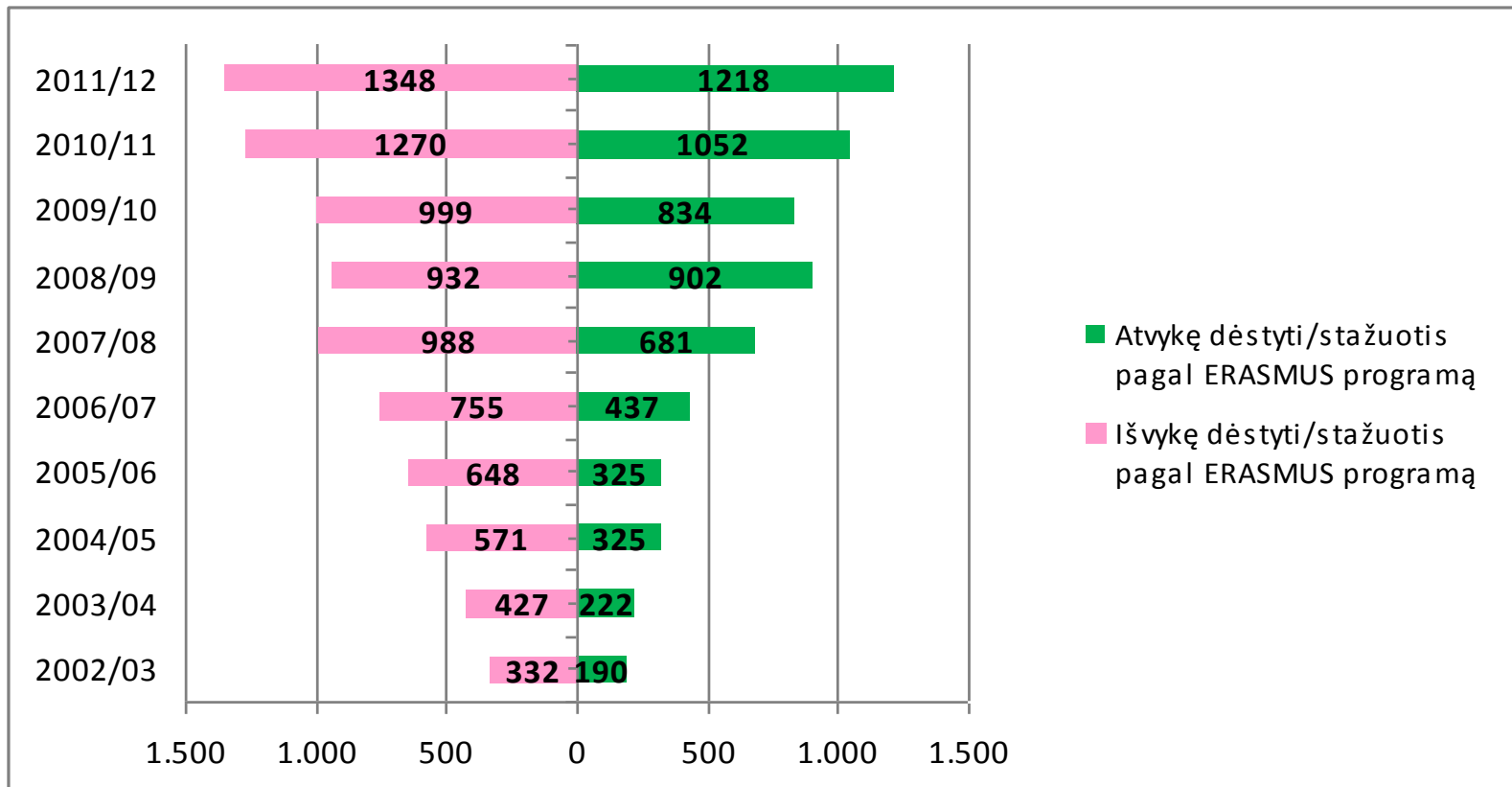
Duomenų šaltinis: LSD, * - preliminarūs Studentų registro duomenys.

Atvykusių ir išvykusių studijuoti ar atlikti praktiką pagal ERASMUS programą studentų skaičius

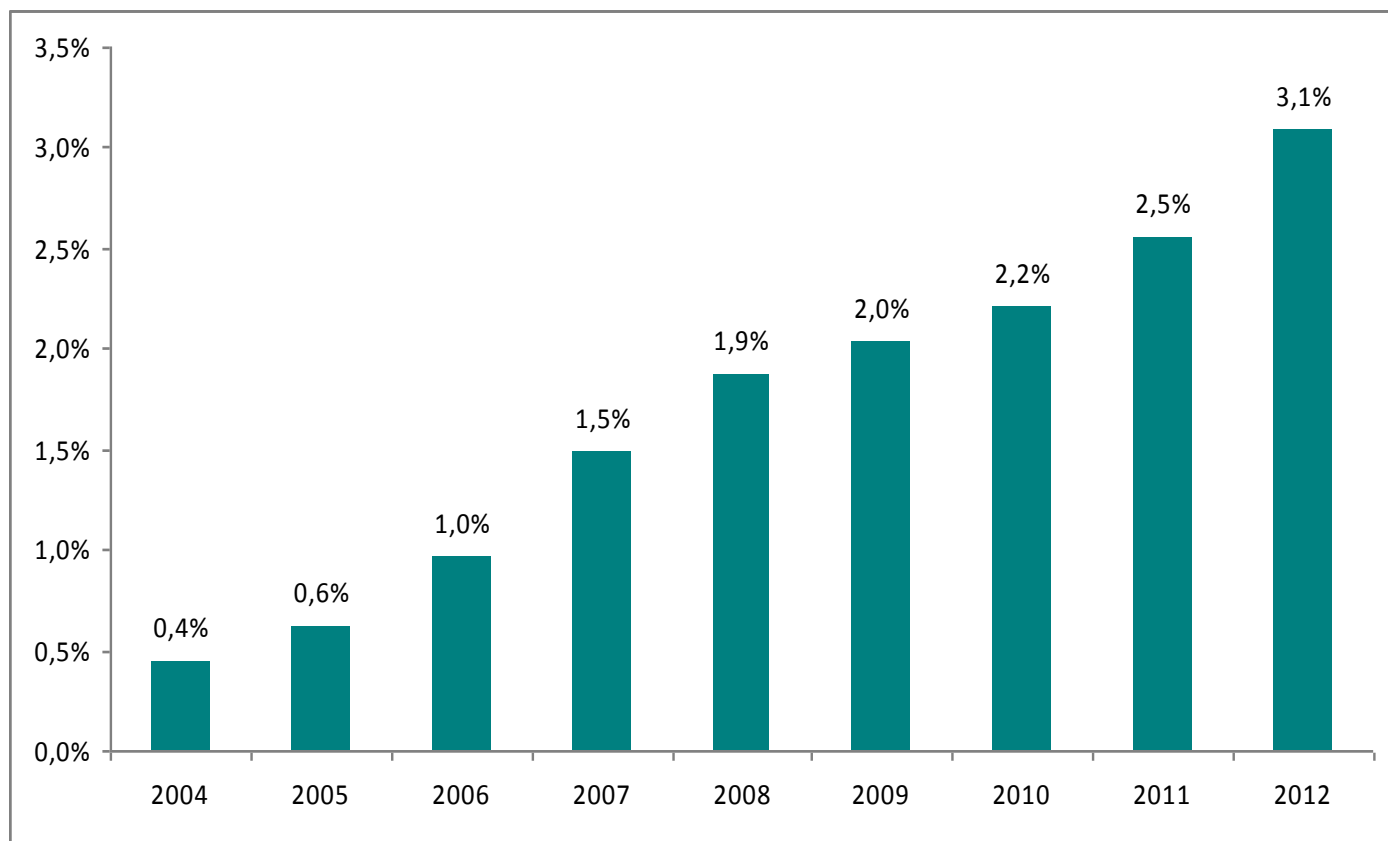
Duomenų šaltinis: ŠMPF.

Atvykusių ir išvykusių dėstyti ar stažuoti pagal ERASMUS programą aukštųjų mokyklų darbuotojų skaičius

Duomenų šaltinis: ŠMPF.

Studentų užsieniečių, studijuojančių Lietuvoje visą studijų programą, dalis, lyginant su bendru šalies studentų skaičiumi

Duomenų šaltinis: LSD.

Ačiū už dėmesį.

Jolanta Navickaitė

Švietimo ir mokslo ministerijos
Studijų, mokslo ir technologijų departamento
Akademinio mobilumo ir tęstinio mokymo skyriaus
vyresnioji specialistė